

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 אָצְלוּ אצל אדמו"ר האמצעי הַעֲנִין ד"רחובות⁴⁴ הַנְּהַר"⁴⁵,
 2 הַרְחֵבָה גְדוֹלָה באריכות דברים ובפירוט רב בַּעֲנִינִים שֶׁל הַבְּנֵה
 3 וְהַשְׁגָּה דְתוֹרַת הַחֲסִידוֹת, וְלֹא־חֲרִי-זָה בָּא עֲנִינוּ שֶׁל ה'צִמְחָה
 4 צָדֵק', סְפִירַת הַדְּעַת, עליה נאמר בוהר שהיא "מִפְתָּחַא דְכָלִּיל
 5 שִׁית"⁴⁶ כלומר, כשם שמתח
 6 מאפשר לפתוח דבר סגור וסתום, כך
 7 כוח הדעת הוא המאפשר לפתוח
 8 ולהפעיל את המידות מן ההעלם אל
 9 הגילוי, כי תוכן ענין הדעת הוא חלק
 10 זה במוחין ובהתבוננות שבו הרעיון
 11 השכלי מתחבר ומתקשר עם האדם
 12 עצמו ולא נשאר כדבר תיאורטי
 13 ומופשט אלא הופך להיות דבר שנוגע
 14 ואכפת לאדם. וככל שהרגשת השייכות
 15 האישית לענין הולכת ומתחזקת, כך
 16 ההתרגשות וההתפעלות של המידות
 17 הולכת וגוברת, ואילו ביחס לדבר שלא
 18 נוגע לו אישית האדם מתפעל ומתרגש
 19 הרבה פחות. ולכן כוח הדעת הוא
 20 המפתח הפותח ומגלה את המדות
 21 ונקרא "מפתחא דכליל שית", הכולל
 22 את ששת המדות (חסד, גבורה,
 23 תפארת, נצח, הוד יסוד), וְעַל-פִּי
 24 הַמְּבַאֵר בְּמֵאמְרוֹ ה'צִמְחָה
 25 צָדֵק'⁴⁷ בַּעֲנִין מאמר חז"ל על
 26 הפסוק "והיה אמונת עתיך חוסן
 27 ישועות חכמת ודעת", "אמונת זה סדר
 28 זרעים, עתיך זה סדר מועד, חוסן זה
 29 סדר נשים, ישועות זה סדר נזיקין,
 30 חכמת זה סדר קדשים", דְּעַת, זֶה סֵדֵר טְהוֹרוֹת"⁴⁸ (תְּכַלִּית
 31 הַשְּׁלֵמוֹת דְּשִׁיתָא של ששה סְדְרֵי מִשְׁנָה), הֲרִי זֶה סִיּוֹם
 32 הַבְּרוּר (לֹא רַק שֶׁל בְּחִינַת הַפְּנִימִיּוֹת, אֲלֵא) גַּם שֶׁל בְּחִינַת
 33 הַמְּקִיפִים דְּקְלִיפָּה, שמבחינה זו נובעת היפך הטהרה שבדינים אלה

טְפָחִים.

עוסק סדר טהרות וּבְמִילָא נַעֲשֶׂה קִיּוֹם הַיְעוּר "אֵת רוּחַ
 הַטּוֹמְאָה שמצד ה'קליפה' המכסה ומסתירה על הקדושה אַעֲבִיר מִן
 הָאֲרִיץ"⁴⁹, וְלֹא־חֲרִי-זָה כאשר כבר אין בעולם העלם על אלקות
 וְכֹלָה לְהִיּוֹת רַק עֲבוּדַת הַצְּדִיקִים, בִּיּוֹן שְׂאִין צוֹרֵף בַּעֲנִין
 שֶׁל מְלַחְמָה וּבִירוּרִים של הפרדת
 הטוב מהרע (שְׁהָרִי "אֵת רוּחַ
 הַטּוֹמְאָה אַעֲבִיר מִן הָאֲרִיץ"),
 וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב⁵⁰ וְנִתְתִּי שְׁלוֹם
 בְּאֲרִיץ גּוֹ', וְחָרֵב לֹא תַעֲבֵר
 בְּאֲרִצְכֶם, אֲפִילוֹ חָרֵב שֶׁל
 שְׁלוֹם⁵¹, גם לא תעבור בארץ, כי
 אין כל צורך בכך, כיון שאין שום
 התנגדות לצד הקדושה פִּי-אִם
 "פְּדָה בְּשְׁלוֹם נַפְשִׁי"⁵², כְּפִי
 שְׁהִיָּה בְּזִמְנֵן שְׁבוֹ הַתְּחִיל
 הַעֲנִין דְּהַפְּצַת הַמַּעֲיִנוֹת⁵³,
 כפי שסיפר אדמו"ר הזקן שבעת
 שהתבשר על שחרורו מהמאסר, ומאו
 התחילה הפצת החסידות בצורה רחבה,
 קרא בתהילים בפסוק זה "פדה בשלום
 נפשי" אותו אמר דוד המלך לגבי
 נצחון על אנשים שהיו נגדו לא על ידי
 מלחמה אלא בדרך של שלום,
 וְנִמְשָׁף עֲנִין הפצת המעיינות בדרכי
 שלום עֲתָה בְּאוֹפֵן שְׂמִינִיעַ גַּם
 "חוצה", וְעַל-יְדֵי-זֶה שמעיינות
 החסידות מגיעים 'חוצה' "קָא אֲתִי
 מֵר, דָּא מְלָכָא מְשִׁיחָא זה מלך
 המשיח"⁵⁴, וכפי שסיפר הבעל-שם-
 טוב שעשה עליית נשמה והגיע להיכלול של המשיח ושאל אותו מתי יבוא,
 וענה לו – "לכשיפוצו מעיינותיך, המעיינות של תורת הבעל-שם-טוב,
 חוצה" בְּקָרוֹב מִמֶּשׁ, לְמִטָּה מַעֲשָׂרָה טְפָחִים היינו כפשוטו בתוך
 גררי העולם הזה התחתון.

גם לקו"ש חכ"ה ע' 349. 44) לשון הכתוב - וישלח לו, לו. 45) ראה זה"ג קמב, א. עץ חיים שער ח (שער דרושי נקודות) פ"ד. וראה לקו"ת פ' ראה יח, ב. ובכ"מ. 46) זה"ב קעז, רע"א. וראה לקו"ת ואתחנן ו, ד. ובכ"מ. 47) אוה"ת במדבר (שבועות) ע' עח ואילך - הובא ונתבאר במאמר הא', ד"ה החודש פ"ב ואילך (תורת מנחם - התוועדות חמ"ו ע' 258 ואילך). 48) שבת לא, א. 49) זכרי' יג, ב. 50) בחוקתי כו, ו. 51) תענית כב, א. 52) תהלים נה, יט. וראה אוה"ת בחוקותי ע' רא. 53) ראה אג"ק אדמו"ר הזקן ח"א ע' צח. 54) אגה"ק דהבעש"ט נדפס (גם) בכתר שם טוב הוצאת קה"ת בתחילתו. ובכ"מ.